

Транспорт 7'19: позитивна динаміка спостерігалася у всіх сегментах транспорту

У січні-липні 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, **зростання обсягу випуску ВЕД «Транспорт» становило 2,9% [±0,1]** («плюс» 2,8% за 6 міс. 2019р., «плюс» 2,3% за 7 міс. 2018р.). Діяльність **вантажного транспорту** з одного боку підтримувалася попитом з боку окремих підприємств, зокрема будівельних (ремонт та будівництво інфраструктурних об'єктів) й агровиробників (значні обсяги нового врожаю зернових культур 2019/20 МР), а з іншого – стримувалася збереженням логістичних проблем у залізничному транспорті (затримка рухомого складу АТ «Укрзалізниця» у морських портах) та накопиченням достатніх запасів природного газу у сховищах країн ЄС.

Зростання у **пасажирському транспорті** підтримувалося завдяки розвитку авіаційного транспорту (лібералізація ринку авіаперевезень) на тлі збільшення купівельної спроможності населення.

У **липні** основний внесок у розвиток вантажного транспорту було сформовано за рахунок автомобільного транспорту, у пасажирському – авіаційного виду транспорту.

В цілому, за 7 міс. 2019р. (п/п) обсяг **вантажообороту зріс на 2,6%** (3% за 6 міс. 2019р. та «мінус» 1,7% за 7 міс. 2018р.), **пасажирообороту – на 4,3%** (4,3% за 6 міс. 2019р. та «плюс» 5,2% за 7 міс. 2018р.).

До кінця **2019р.** очікується, що показники діяльності **ВЕД «Транспорт»** продовжуватимуть поступово покращуватися на тлі стабільного попиту з боку підприємств реального сектору економіки в умовах їх високої економічної активності, а також зростання платоспроможного попиту населення.

«у січні-липні 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 2,9% [±0,1]»

«у липні 2019р. (р/р) зростання пасажирообороту становило 4,4%, в той час як вантажооборот знизився на 0,6%»

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

	Липень 2018р.	7 міс. 2018р.	Червень 2019р.	Липень 2019р.	7 міс. 2019р.
Випуск ВЕД «Транспорт»	х	2,3	х	х	2,9
Вантажооборот	4,1	-1,7	0,1	-0,6	2,6
Перевезення вантажів	3,2	-1,0	4,8	9,4	8,5
Пасажирооборот	3,1	5,2	2,6	4,4	4,3
Перевезення пасажирів	-5,0	-1,9	-8,4	-5,0	-6,1

Джерело. Держстат. Розрахунки Мінекономрозвитку.

Основні чинники, які сформували динаміку показників транспортної сфери у липні 2019р. (р/р): у вантажному транспорті:

автомобільний

↑ 20,1%

липень 2019р.

↑ 3,2%

липень 2018р.

Високий результат **автомобільного транспорту** було сформовано за рахунок ділової активності окремих підприємств в економіці (у липні 2019р. (р/р) індекс сільськогосподарської продукції – ↑ на 18,3%, оборот роздрібною торгівлі – ↑ на 9% та індекс будівельної продукції – ↑ на 15,2% відповідно);

залізничний

↓ 4,1%

липень 2019р.

↓ 0,5%

липень 2018р.

Падіння вантажообороту у **залізничному транспорті** пов'язано зі збереженням логістичних проблем через затримку рухомого складу «Укрзалізниці» біля морських портів (вагонів зерновозів та локомотивів), а також збільшення тарифної складової у використанні вагонів «Укрзалізниці» (з травня 2019р. встановлення нових ставок плати за використання власних вагонів АТ «Укрзалізниця»), що, в свою чергу, провокує неритмічність відвантажень та підвищує собівартість як готової продукції, так і сировини для підприємств. А також спонукає частково до переорієнтації певних видів вантажів на автомобільний вид транспорту;

Довідково. У липні 2019р. (р/р) обсяги відправлення будівельних матеріалів ↓ на 12,1%, кам'яного вугілля – ↓ на 11,1% та руди залізної і марганцевої – ↓ на 1,8%. Водночас обсяги відправлення хімічних і мінеральних добрив ↑ у 1,7р., нафтопродуктів – ↑ на 33,3% та зерна і продуктів перемолу – ↑ на 27,3%.

трубопровідний

↓ 2,5%

липень 2019р.

↑ 12,7%

липень 2018р.

Зниження вантажообороту у галузі відбулося на тлі накопичення достатніх запасів природного газу у сховищах країн ЄС в умовах значного зменшення його вартості (за даними Світового Банку у липні 2019р. середня ціна на природний газ у країнах ЄС ↓ на 52,4%, ↑ на 51,9% у липні 2018р.) та високої бази порівняння у липні 2018р (↑ 12,7%).

Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 31.07.2019 становив майже 83% - з об'ємом газу на рівні 86,4 млрд.м³ (порівняно з 61% станом на 31.07.2018 – 63,3 млрд.м³ відповідно). За оперативною інформацією АТ «УКРТРАНСГАЗ» у липні 2019р. (р/р) транзит природного газу через територію України зменшився на 4,1% («плюс» 12,8% у липні 2018р.). Водночас, за даними НАК «Нафтогаз України» з 16.07.2019 (на 2 тижні) на ремонт зупинилися обидві гілки обхідного газопроводу «Північний потік».

«у липні 2019р.(р/р) спостерігалася від'ємна динаміка вантажообороту через негативні внески майже всіх видів транспорту, окрім автомобільного – з позитивним внеском «плюс» 2,5 в.п.»

«у липні 2019р.(р/р) відбулося зниження вантажообороту трубопровідного транспорту через накопичення достатніх запасів природного газу у сховищах країн ЄС»

морський**6,3%**

липень 2019р.

27,7%

липень 2018р.

Скорочення вантажообороту **морським транспортом** обумовлено зменшенням дальності перевезення вантажів вітчизняними суднами при одночасному нарощуванні перевалки вантажів на експорт у морських портах (за даними Державної адміністрації морських портів у липні 2019р. (р/р) ↑ на 35%), зокрема зернових нового врожаю (за даними Держстату станом на 01.08.2019 врожай зернових культур ↑ на 32,8%), та металевих руд (за даними Світового Банку середня ціна на залізну руду у липні 2019р. ↑ у 1,86р. (р/р)). Тобто, відправка вантажів на далекі відстані в основному здійснюється іноземними суднами, які не звітують українським органам статистики (у липні 2019р. частка перевезення вантажів вітчизняним морським транспортом складала лише 1,4% (1,8% у липні 2018р.) від загального обсягу перевалки вантажів у морських портах).

Довідково. За даними Державної адміністрації морських портів України у липні 2019р. у структурі перевалки вантажів на експорт морськими портами частка зернових становила 33,7% та руди – 24,1% відповідно.

«у липні 2019р. (р/р) частка перевезення вантажів вітчизняним морським транспортом складала лише 1,4% (1,8% торік) від загального обсягу перевалки вантажів у морських портах»

Табл. 2. Вантажний транспорт, % р/р

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	Липень 2018р.	структура, % (липень 2018р.)	Липень 2019р.	внесок, в.п.	Липень 2018р.	структура, % (липень 2018р.)	Липень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	4,1	100,0	-0,6	-	3,2	100,0	9,4	-
Залізничний	-0,5	51,6	-4,1	-2,1	-3,9	50,6	-6,0	-3,0
Автомобільний	3,2	12,6	20,1	2,5	12,0	30,7	41,3	12,8
Річковий	20,2	0,6	-4,7	-0,03	16,5	1,1	-13,6	-0,2
Морський	-27,7	0,7	-6,3	-0,04	-16,6	0,3	4,1	0,01
Авіаційний	52,7	0,1	-30,4	-0,03	34,5	0,02	-18,2	-0,003
Трубопровідний	12,7	34,4	-2,5	-0,9	11,2	17,3	-1,4	-0,2

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:**авіаційний****16,3%**

липень 2019р.

15,4%

липень 2018р.

Стабільне зростання у галузі підтримувалося завдяки лібералізації ринку авіаперевезень та подальшій реалізації, запровадженій у минулому році, оновленої програми стимулювання перевізників, що дозволило збільшити пропозицію рейсів та перевезення пасажирів (на 9,8%); Довідково. У червні 2019р. МА «Бориспіль» очолив європейський рейтинг ACI Europe серед великих аеропортів, у липні 2019р. його пасажиропотік ↑ на 27,6% (р/р). МА «Київ» ім. І. Сікорського у липні 2019р. став лідером за версією форуму Routes Silk Road 2019 (серед летищ (до 4 млн. пас./рік), в той же час кількість обслужених пасажирів ↓ на 23,5% на тлі високої бази порівняння у липні 2018р. (↑ на 59,4%).

«у липні 2019р. (р/р) найбільший внесок серед підвидів пасажирського транспорту мав авіаційний та автомобільний види транспорту - «плюс» 4,4 в.п. та 1,17 в.п. відповідно»

автомобільний**3,8%**

липень 2019р.

0,5%

липень 2018р.

Зростання підтримувалося розширенням пропозиції рейсів та входженням на український ринок автоперевезень операторів перевізників-лоукостерів для задоволення зростаючого попиту з боку населення на тлі збільшення купівельної спроможності;

залізничний**2,2%**

липень 2019р.

1,4%

липень 2018р.

Низхідна динаміка через непривабливість даного виду транспорту на тлі значного зносу рухомого складу та низької швидкості руху в окремих регіонах, а також здорожчання (порівняно з минулим роком) вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у липні 2019р. (р/р) ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 25,2%).

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % р/р

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	Липень 2018р.	структура, % (липень 2018р.)	Липень 2019р.	внесок, в.п.	Липень 2018р.	структура, % (липень 2018р.)	Липень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	3,1	100,0	4,4	-	-3,1	100,0	-5,0	-
Залізничний	-1,4	30,3	-2,2	-0,66	-6,9	4,0	-2,8	-0,1
Автомобільний	-0,5	30,4	3,8	1,17	-5,3	43,7	-4,3	-1,9
Водний	6,7	0,05	-3,6	-0,002	1,2	0,03	32,0	0,01
Авіаційний	15,4	27,2	16,3	4,4	7,6	0,4	9,8	0,04
Міський	0,2	12,0	11,0	-0,55	-0,9	51,9	-5,9	-3,05

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікується. За підсумком 2019р. очікується на покращення результатів діяльності ВЕД «Транспорт» порівняно з підсумками 7 міс. 2019р. на тлі збільшення попиту з боку підприємств реального сектору економіки в умовах зростання їх ділової активності та платоспроможного попиту населення.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, ескалація ситуації в Азовському морі, значне погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари.

«очікується, що за підсумком 2019р. темпи зростання випуску ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж торік»